

Andrzej Pawłucki

Opinia o pracy zbiorowej "Sport in the mirror of the values" pod redakcją J. Kosiewicza i K. Obodyńskiego

---

Idō - Ruch dla Kultury : rocznik naukowy : [filozofia, nauka, tradycje wschodu, kultura, zdrowie, edukacja] 5, 225

2005

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Opinia o pracy zbiorowej *Sport in the mirror of the values*, pod redakcją J. Kosiewicza i K. Obodyńskiego / Review of the work "Sport in the mirror..."

Wdając się w lekturę tekstów wielu znanych przedstawicieli społecznych i humanistycznych nauk o sporcie (o tytule – jak wyżej) można odnieść wrażenie, że proces integracji europejskiej na polu nauki instytucjonalnej już się dokonał z wyprzedzeniem, zanim ostatecznie politycy zadekretują wszelkie ustalenia normatywne w tym względzie. Czytając te teksty – inaczej niż gdy czyta się materiały pokonferencyjne – można powiedzieć, że wszyscy uczeni przebywają od dawna u siebie, w domu europejskim, i że nie są im znane żadne podziały państwowo-polityczne, a już tym bardziej – ideologiczne.

Oto, nie bacząc na istniejące jeszcze tu i ówdzie trudności, uczeni robią po prostu swoje, w ich niestrudzonej dążności do wyświetlenia całej prawdy o sporcie. Tym razem zjednoczyli swoje starania i wysiłki po to, by właśnie w ramach badań międzynarodowych oświetlić ze współczesnej perspektywy socjologicznej i filozoficznej fenomenem przemieniającego się sportu; zebrali więc swoje materiały o charakterze porównawczym: gdzie to było możliwe, o wymowie indukcyjno-empirycznego materiału dowodowego, a gdzie indziej – dedukcyjno-interpretatywnego. Przygotowali w ten sposób dzieło, w którym pokazali, jak na archetypy i tradycyjne wzory kulturowe rozmaitych sportów nakładają się nowe znaki i znaczenia, jak się wszystko zmienia, ale zarazem, jak owo „coś” – nazywane sportem – zмага się, dzięki swojej wewnętrznej sile samostanowienia, by utrzymać jeszcze swój uniwersalny sens. Widać to szczególnie dobrze w pierwszej części materiału, w której sportowe wartości zostały poddane oglądowi na wysokim poziomie ogólności filozoficznej, socjologicznej i pedagogicznej, w aspekcie osobliwości przemian kultury zachodniej. Uszczegółowieniem tego spojrzenia zajmują się autorzy drugiej części, w której odkrywam – jako czytelnik – inne wizerunki i wzory sportowe. Nie będę mówił o szczegółach, ale wspomnę tylko, że uwagę moją zwraca:

- zjawisko (jak je nazywam) azjatyzacji sportu zachodniego (na tej samej zasadzie, jak można mówić o amerykańzacji azjatyckiej kultury),
- przemieniający się paradoksalnie fenomen azjatyckich sztuk walki,
- nasilający się sportowy eskapizm (nazywany sportem ekstremalnym).

Dobrze się stało, że autorzy monografii – jednocząc swoje wysiłki poznawcze – podejmują jednocześnie rozważania terminologiczne, dotyczące zwłaszcza pojęcia kultury fizycznej i sportu. Z mojego punktu widzenia wyzbywanie się tego pojęcia (kultury fizycznej) nie ma uzasadnień ontologicznych. Kultura sportowa nie jest tożsama kulturze fizycznej, a samo słowo sport nie powinno „chcieć” znaczyć wszystkiego. Zagadnienie to niezmiernie ważne, warto więc do niego wracać przy każdej okazji wspólnych przedsięwzięć naukowo-badawczych.

Materiał zredagowany przez profesorów Jerzego Kosiewicza i Kazimierza Obodyńskiego zawiera jeszcze jeden ważny wątek integracyjny; przedstawia mianowicie nowy projekt badawczy na lata 2003–2005, zapowiadający kolejne zbiorowe dzieło. Wyrażam przy tym swoje zadowolenie, że jako czytelnik i recenzent tej cennej poznawczo pracy zbiorowej jestem jednocześnie świadkiem umacniania się nauk o sporcie. Oto jak wolność zrzeszeń w ogólności (nie tylko europejskich) może sprzyjać poszukiwaniom prawdy o sportowcu i sporcie.

Pracę pod redakcją Jerzego Kosiewicza i Kazimierza Obodyńskiego należy opublikować na użytek znawców, ale także dlatego, że zawiera ona ważne treści podręcznikowe, przydatne w kształceniu studentów.

